

Strokovni list za povzdigo gostilničarskega obrta.

Glasiło „Osrednje zveze gostilničarskih zadrug na Slovenskem“.

List izhaja 20. vsakega meseca.

Za člane v „Zvezi“ včlanjenih zadrug stane list celoletno Din 20.—, polletno Din 10, četrtletno Din 5.—; posamezne številke 2 Din.

Cena inseratom: 1/48 strani D 5.— vključno davek.

Uredništvo in upravnštvo je v Ljubljani, Gosposvetska cesta šte. 16.

Strankam je uredništvo na razpolago vsak dan od 8.—18. ure.

Rokopisi se ne vračajo. Rokopise in objave je pošiljati do 10. vsakega meseca, s tem dnem se uredništvo zaključ.

Štev. 9.

V Ljubljani, 20. septembra 1924.

Leto XI.

Poročilo o delovanju Zveze v času od lanskega do letošnjega občnega zbora.

Takoj po obdržavanju lanskega občnega zbora je podala Zveza obširno spomenico ministrstvu za poljedelstvo, pokrajinski upravi in oddelku za kmetijstvo pokrajinske uprave v Ljubljani s pritožbami v zadevi točenja pod vejo. Ta spomenica je vsebovala celotni opis razprave, ki se je tozadevno vršila na obč. zboru z imeni vseh govornikov k tej stvari in to namenoma, da smo na ta način podprli naše zahteve in trditve tudi po pričah.

To delo bi gotovo mnogo zaleglo, pa imamo na drugi strani zopet činitelje iz organizacij kmetijstva, ki v takih slučajih vse obletajo in delajo predstave na oblastvih v korist vinogradnikov ter jih zagovarjajo, da si v številnih slučajih prav po nepotrebnem in v nasprotju z obstoječimi predpisi.

V zadevi trgovanja s pijačami po prodajalnah, je podala Zveza zopetno pritožbo na trgovinsko ministrstvo, obrtna oblastva, t. j. okrajna glavarstva in na fin. direkcijo, da naj se gostilniška obrt vendar že nekoliko vzame v zaščito ter trgsko strožje nadzira, ki iz dovoljenj za prodajanje pijač v zaprtih steklenicah napravljaja navadne točilnice z odprtimi posodami ne samo čez ulico, ampak tudi že kar v lokalu, ter je dosegla pri fin. upravi odredbo, da se mora vino po takih trgovinah kot prodajano v steklenicah tudi obdavčiti po višji postavki kot vino v steklenicah.

Če bi finančno - kontrolni organi te predpise nekoliko strožje nadzirali, bi bila tozadevna konkurenca s tem precej potlačena vsaj glede izjednačenja cen.

Za kongres gostilničarjev na Sušaku je imela Zveza predkonferenco z Zvezama v Celju in Zagrebu, na kateri se je določil program razprav in resolucij za skupno delo v obrambi gostilničarskih pravic. Kongresa na Sušaku se je udeležila Zveza v dneh 16., 17. in 18. oktobra 1923 po 9 delegatih ter ondi predlagala resolucijo k reformi gostilničarstva na podlagi obrtnega zakona. Za preuredbo zakona o taksah in pristojbinah, se je zahtevalo podati ministrstvu za notranje zadeve, trgovinskemu ministru ter ministrstvu financ obširno spomenico z zahtevo, da se izdajo prohibitivne uredbe proti podeljevanju obrtnih listov za prodajanje pijač v trgovinah v trgovsko zaprtih steklenicah v krajih, koder je zadosti gostiln, ker trgovci in branjevci vsa taka dovoljenja zlorablajo. Koder pa se izda (taka dozvola, mora obrtna oblast izdati koncesionarju natančen popis predpisa kako morajo biti steklenice zaprte za trgovino vina, piva in žganja v zaprtih steklenicah. Kdor bi se tistih predpisov ne držal, naj se mu brez nadaljnega dovoljenje odvzame.

Predno pa se izda tako dovoljenje se mora pozvati tudi pristojno Gostilničarsko zadrugo za mnenje in nje nasvete upoštevati. V slučaju podelitve takega dovoljenja pa mora obrtna oblast obvestiti tudi fin. kontrolo, da postopa pri takem trošarinskega pravilnika ter po čl. 2 pravilnika o trošarini na vino kakor sploh po v to v poštev prihajajočih predpisih tro-

šarinskega zakona, tičoč se trgovanja ali prodajanja vina v steklenicah.

Državna oblastva naj stremijo za tem, da se število nepotrebnih gostilnic manjša. Gostilničarske koncesije pa podeli le onemu, ki dokazuje tozadevno predzobrazbo in končno se je od naše strani podala tudi širša spomenica, da naj se organizacijam, zadrugam in zvezam, ki izkazujejo 1000 članov pripadnikov, t. j. pomočnikov, vrne avtonomija glede njihovih bolniških blagajn, ki se podredijo predpisom zakona o zavarovanju delavstva in državnega nadzorstva. V tej zadevi se je predložila za ministrstvo socialne politike v Beogradu širša resolucija. In ker je v srbskem in hrvaškem delu naše kraljevine gostilničarstvo organizirano le po mestih, smo nasvetovali, naj se zaprosi, da ustanovi trgovinsko ministrstvo združne inštruktorate po pokrajinah, da se zamorejo po Zvezah osnovati povsodi zadruga ne le samo po mestih, nego tudi po deželi in okrožjih, in končno se je zastopal na tem kongresu tudi princip, da bodi pristop k Zvezam prostovoljen le po sklepu združnega občnega zbora.

Zveza se je udeležila po svojem delegatu tudi dveh konferenc v Zagrebu, t. j. ene pri Savezu in druge pri Udruženju hrvatskih zadrug, ter zastopala povsodi že prej označene tendence ter se je dosegel tudi sporazum, da razpošiljajo vse Zveze v kraljevini eden drugi poročila, kaj so sklepala, v čem se pritoževala in kake prošnje vlagala, da postopajo organizacije na ta način v enem in istem smislu solidarno v to svrhu, da dobe oblastva enakomerno se glaseča dela in s tem prepričanje, da je zlo, proti kateremu se

borimo, vesplošno in odpor solidaren in enoten.

V zadevi cimentiranja kletne posode je podala Zveza fin. upravi širšo spomenico s poudarkom vseh, na lanskem obč. zboru sklenjenih in predlaganih točk in prepis te spomenice tudi merosodnemu uradu, kar je imelo uspeh, da je ta pri temu poslovanju postopal tolerantneje in obzirno. V zadevi odpisovanja odstotkov pri zadecanju vina, je podala Zveza na negativen odgovor od strani fin. delegacije v Ljubljani ponovno pritožbo na ministrstvo financ v Beogradu, v smislu sklepov lanskega obč. zbora. V zadevi pobiranja občinskih doklad na trošarino je podala Zveza v smislu sklepa lanskega obč. zbora pokrajinski upravi rezko pritožbo z zahtevkom, naj oblast občinskih sklepov za pobiranje doklad na trošarinski davek za več kot 100 % ne dovoljuje in se je zahtevalo, naj vlada pri vsakokratnem izdajanju tacega dovoljenja izrečno navaja, da je začetek pobiranja od dneva, ko je bila naredba razglašena.

V tem predmetu je bila podana tudi ena pritožba na upravno sodišče, ki pa se je izreklo za nekompetentno, češ da gre v teh zadevah vsa kompetenca pokrajinski upravi.

V nekem slučaju, kjer se je podelila gostilniška koncesija soprogi drž. uradnika, se je podala trikratna urgenca na politično in trgovsko oblast za odvzetje oz. preklic dotične podelitve. Ko se je zvedelo za osnutek taksnega zakona, se je podala širša, dobro utemeljena spomenica proti gotovim postavkam vsem državnoborskim klubom in posebej tudi posl. Pucelju, ter vse te rotilo, naj izposlušajo sprejemljivejše sklepe k temu zakonu. Kolikor smo izvedeli, je edino poslanec Pucelj prebral to resolucijo v skupščini, drugi ljudski zastopniki niso niti s prstom mignili za kako preuredbo, zato pa je ta zakon tako zgrajen, da ni bilo še krivičnejše naredbi na svetu za gostilničarsko obrt. Na poznejšo osebno intervencijo pri nekem klubovem članu se je ta izrazil, da so te taksne odredbe pravične, ker so naperjene proti pijančevanju in je gostilničar lahko odvali, da jih plačajo konzumenti.

Seveda, če vladajo taki nazori na zakonodajnih mestih, je dopovedovati drugačno idejo takim ljudem pač težava.

Invalidske organizacije so si nadejale idejo izkoriščati tudi podeljevanje gostilničarskih koncesij v svojo korist. Ker so se proti nastopanju te organizacije množile pritožbe, da se zahteva nesramno pretirano plačevanje kar stalno, je podala Zveza trgovinskemu ministrstvu oster protest, kar je imelo dobro posledico in je ministrstvo izdalo okrožnico, da organizacije invalidov po obstoječih navedbah niso upravičene tako pavšalno in sistematično loviti one, ki se jim podeljujejo gostilničarske obrti, ter da bo zahtevalo celo razveljavljenje že dosedaj ugodenih plačil.

Na skupščinski seji Zveze dne 15. februarja 1924 sklenjeno resolucijo se je dalo natisniti in odposlalo vsem pristojnim ministrstvom, delegaciji min. financ, vsem okrajnim glavarstvom, trgovski zbornici, mestnim magistratom in tudi vsem Zvezam kraljevine, katere so se po večini vse izrekle, da se strinjajo in tudi oblastva so izjavila, da je sicer ostra, a popolnoma upravičena. Vsebina te resolucije je bila tako izčrpno temeljita, da so se iz nje razvili razni dolgi časnikarski članki, katere so dnevnikari priobčevali in iz katerih je bilo razvidno, da temeljijo na izvajanjih te resolucije, tako da lahko rečemo, da smo izzvali pravi vihar proti pravilniku k taksnemu zakonu, ki hoče postaviti ves dosedanji obrtni red in dosedanjo disciplino v gostilničarski obrti na glavo.

Proti dejstvu, da se je hotelo pobirati točarinsko takso tudi še za drugo polovico leta 1923 nazaj, se je podalo direktiji fin. ministrstva najostrejši ugovor in protest že z ozirom, ker tako pobiranje v taksnem zakonu ni bilo predvideno. Temu so se pridružile vse Zveze in podpirala nas je tudi Trgovska zbornica, ter je bila ta nakana z združenimi močmi resnično podrti.

Kakor že preje omenjeno, da je postavil pravilnik taksnega zakona ves obrtni red, tičoč se gostilniške obrti, na glavo, je povzročalo dejstvo, da je imela Zveza celo leto brezštevilno podajanj pravnih nasvetov, tako posamnim zadrugam kot posamnim članom zadrug, kar povzroča cele kope pisarniškega dela, kar izkazuje že opravljeni zapisnik, da so izšle od Zveze same 404 zaporedne številke s približno 3800 spisi, ker je pod eno številko izšlo mnogokrat po 6, 10, 25 do 40 spisov, tako da postaja čimbolj nujnost, za Zvezo popolnoma lastnega ali samostojnega pisarniškega osebja, kar bo zahtevalo seveda tudi točnejših dohodkov k Zvezi.

Ko se je izvedelo, da obstoji v knjižici, nazvani »Financijska služba« kot pojasnjenje finančnim organom pasus, da smejo dosedanji prodajalci alkoholnih pijač v zaprtih posodah točiti prosto od soda v lokalu kakor izven lokala konzumujočemu občinstvu zato, ker so plačali najvišjo takso, je podala Zveza takoj fin. ministrstvu, delegaciji ministrstva financ v Ljubljani in tudi obrtnim oblastvom protestno noto, kar je imelo toliko uspeha, da se v Sloveniji ta modus ni uveljavil, ter da mora ostati omejitev tacega prodajanja po trgovinah tako, kakor je bilo do sedaj.

Izposloval se je sestanek z inšpektorjem trg. ministrstva iz Beograda pri trg. in obrtni zbornici v Ljubljani zaradi izdelave načrta obrtnega zakona in je predložila pri tisti priliki Zveza tudi spomenico in navajala vse točke prejšnjega avstrijskega obrtnega zakona, katere se smatra za dobre in sprejemljive v interesu gostilničarske obrti, nje organizacije in pravic, ter pri tisti priliki dobila tudi zagotovilo, da se bo v kolikor zadeva go-

stilničarsko obrt, uvedla z novim obrtnim zakonom zopet prejšnja disciplina in red.

Ker se često dogaja, da lovijo finančno-kontrolni organi gostilničarja, ako je kaka vesela družba med seboj si zagodla in trenutno tudi zaplesala, da mora biti gostilničar zato odgovoren in plačati takse, je podala Zveza protestno spomenico delegaciji min. financ z zahtevo, da se mora finančno-kontrolne organe poučiti, da za razveseljevanje, ki si jih prirede slučajno dospele družbe med seboj za kratek čas, četudi z godbo in plesom, gostilničar ne sme in ne more biti odgovoren. Finančna uprava je nato odgovorila, da bo v zaželjenem smislu izdala inštrukcije, in da je o tem obvestila tudi fin. direkcijo v Mariboru.

Ker je na lanskoletno pritožbo Zveze v zadevi odpisovanja 3% na osušitev in godljo fin. delegacije v Ljubljani nepovoljno odgovorila, se je podala tozadevna pritožba ponovno na ministrstvo financ v Beogradu.

Podala se je tudi prošnja na generalno direkcijo posrednih davkov v Beogradu za taksno oprostitev vseh gostilničarskih zadrug v Sloveniji po načinu, kakor je bil popreje po raznih ministerijskih navedbah veljaven.

Udruženje hotelirjev in gostilničarjev v Beogradu namerava pričeti izdajati strokovni list »Gostilničarski Glasnik«, ter je bila vprašana Zveza za tozadevno mnenje. Ideja izdajanja centralnega glasila se je odobruje pozdravila z zahtevo, da imej list stalno rubriko za Slovenijo, ter obljubila sodelovati z dopisovanjem stanovsko strokovnih dopisov.

V zadevi uvedbe novih metričnih meric za točenje pijač, je podala Zveza trgovskemu ministrstvu prošnjo za podaljšanje roka za uporabo starih meric v točilnem prometu še za eno leto, kar se je z novo naredbo rečenega ministrstva tudi ugodilo.

Poleg glavne odborove seje je imela Zveza tudi 4 seje šolskega kuratorija v zadevi ustanovitve gostilničarske strokovne šole v Ljubljani, Celju in Mariboru. Več kot desetletni trud za to važno inštitucijo gostilničarske obrti je končno venčan z ustanovitvijo te šole, ki je bila z odlokom ministrstva trgovine in industrije dne 11. septembra 1923 št. 6334 oblastveno dovoljena, ter se je v Ljubljani s slavnostno sejo dne 7. januarja t. l. otvorila.

O vseh šolskih agendah se vodijo posebni zapisniki, vsa ingerenca in administrativa za to šolo pa se je izročila ljubljanski gostilničarski zadrugi. Ko bodo šolska oblastva zbrala vse tozadevne fonde skupaj in naznanile skupno svoto ozir. višino tega fonda in ko se izkaže, da so fondi zadostni v toliko, da se bodo stroški pokrivali le z obrestmi, se bo šlo takoj na otvoritev enake učilnice tudi v Mariboru.

Organizacija v Celju pa je bila nestrpna in je hotela naše previdno in smotreno delovanje v tem pogledu prehiteti

ter je kar na svojo pest ter celo brez vsake oblastvene odobritve vajeniško šola že ustanovila. V dogovorjenem skupnem programu pa je, da bo tudi ta šola po možnosti vzdrževana iz dohodkov skupnega fonda Osrednje Zveze.

Tudi v organizatoričnem pogledu nismo počivali in ustanovili dve novi Zadruzi, t. j. Zadruge v Cerknici in Zadruge v Krškem.

S točnim reševanjem vseh vprašanj, dopisov in pritožb pravnega značaja, si je pridobila Zveza splošno zaupanje tudi od posamnih članov Zadrug, ter se isti v velikem številu obračajo na Zvezo za pravne informacije. Proti kršenju predpisov pod vejo je podala Zveza na okr. glavarstva v Krškem in Novem mestu na naznanjene jej slučaje ostre pritožbe in zahtevke po remeduri ter dotične pritožbe ali ovadbe pošiljala tudi pristojnim finančno kontrolnim postajam.

Čenjeni tovariši blagovolijo tedaj sprejeti na znanje, da ni Zveza zamudila nobene prilike nastopa v obrambo interesov gostilničarstva ter vedno pravočasno nastopala v vseh momentih, o svojih korakih in delih informirala je vse stanovske organizacije v kraljevini in prosila za sodelovanje v enakem smislu, ter tako v kulturnem, organizatoričnem, obrambnem in pravnem oziru storila vse, kar je bilo s postavno dovoljenimi in pa gmotno revnimi sredstvi storiti mogoče.

Točenje alkoholnih pijač izven obratovališča in obseg gostilniških koncesij.

Ministrstvo trgovine in industrije je z razpisom št. 5523/III. z dne 21. maja 1924 odredilo sledeče:

»1.) § 20 a obrtnega reda se mora smatrati ukinjenim in na njegovo mesto stopi predpis točke 5 člena 5 pravilnika ministrstva financ za izvršitev predpisov tar. post. 62 taksnega zakona z dne 12. novembra 1923 št. 37884 Sl. N. št. 263/23. Po njem rešuje vsa taka vprašanja finančno oblastvo po predpisih navedenega pravilnika.

2.) Dovoljenja, ki so bila pred uveljavljenjem omenjenega pravilnika ministrstva financ izdana na osnovi in v smislu § 20 a o. r. obdrže svojo veljavnost za dobo, za katero so bila izdana.

3.) Vse stare koncesije, ki so izdane po obrtnih predpisih z omejitvijo na poedine pravice po določilih § 16 razven točke d obrtnega reda stekle so po novih predpisih o kavarnah in gostilnah (kafanah i mehanah) vse pravice, ki jih določajo ti predpisi, brez ozira na omejitve, s katerimi so bile te koncesije izdane v smislu § 16 omenjenega obrtnega reda, kakor je pač dan primer kavarne ali gostilne (kafane ili mehane). Koncesije po točki d navedenega § 16 pa je treba praviloma obravnavati kakor dovoljenje za obrt po 4. pripombi k tar. post. 62 taksne tarife zakona o taksah.

Z razpisom št. 6813/III z dne 2. junija 1924 je izdalo še sledeče pojasnilo k zadnjemu odstavku predidóčega razpisa.

»Poslednji stavek razpisa tega ministrstva od 21. maja 1924. št. 5523/III. se nanaša le na obrate, katerim so po predpisih obrtnega reda izdane pravice iz točke d § 16 cit. zakona. Ti obrati (žganjarne) se obravnavajo po odredbah tar. post. 62 taksne tarife zakona o taksah in po pravilniku ministrstva financ za izvršitev te tarifne postavke. Njim ne pripadajo ostale pravice iz § 16 obrtnega reda, ki pripadajo kavarnam (kafanam).

Po novih predpisih vsebuje vsaka kavarniška pravica (kafansko pravo) tudi točiti žgane alkoholne pijače. Vse koncesije, izdane po odredbah § 16 obrtnega reda, ki imajo v smislu novih predpisov značaj kavarne ali gostilne (kafane ili mehane), upravičujejo dotični obrat do točenja žganja brez kakršnegakoli novega dovoljenja, in to tudi tedaj, ako v izdanih koncesijah ta pravica ni navedena, ker je z vsako kavarno (kafano) že po pojmu združeno točenje alkoholnih pijač vsake vrste.

Glasom razpisa Sl. N. št. 3732 z dne 11. julija 1924 se je zgornjemu stališču pridružil tudi ministrstvo notranjih zadev in naročilo, da se je vpošteva.

To se daje v znanje in ravnanje s pristavkom, da po tuk. naziranju določilo pod točko 1 razpisa ministrstva trgovine in industrije z dne 21. maja 1924 št. 5523/III ni povsem jasno glede na člen 21 pravilnika notranjega ministrstva k taksnemu zakonu in prakso finančnih oblastev, vsled česar je ostalo odprto vprašanje, kaj je z oddajo jedi, ker govore novi finančni predpisi le o točenju pijač o posebnih prilikah, dočim se je licenca po § 20 a o. r. nanašala na izvrševanje gostilničarskega in krčmarskega obrta v obsegu koncesije, ki je navadno vsebovala tudi pravico oddajati jedila.

Dr. Marn, s. r.

Dopisi.

Dopis iz Krškega. V različnih časopisih se čitajo pritožbe o izvanredni slabi vinski letini, toda vse to pretirano. Kakor med njivami, tako je tudi med posameznimi vinogradi velika razlika. Na Dolenjskem imamo večino vinogradov, ki bodo dali letos vsestransko boljši pridelek od lanskega. Vse to je pa odvisno od tega, kedaj se bo trgateg vršila in kako se bo pridelek spravljal. Kakor se po sedanjem vremenu in stanju vinskih goric razvidi, bo letos teden sv. Terezije merodajen za splošno trgateg in tega naj bi se vinorejci držali. Umestno bi bilo, da se začetek splošne trgatve, izvzemši zgodnjih vrst, uradno priporoča, da ne bodo vsi škorci, kosi in enaki ljubimci grozdja v zaostali vinograd prileteli. Ni pa merodajno za dobro vino samo to, da se trgateg pozno vrši, ampak tudi način, kako se pridelek spravi. Vinorejci naj bi se torej držali sledečih dobrih načel: 1. Pred trgatvijo je potreba, da se hram in vsa vinska posoda dobro osnaži ter prezrači in tako odstrani iz taiste vsak duh po plesnobi in puščobi,

kar nekateri zanemarjajo. 2. Železna rja je nekak strup za vino, ker po taisti tudi vino rjavi in se kvari. Treba je torej, da se železje na vratcih in vse razpoke soda z raztopljenim vročim parafinom zalije, ker se ta potem ne odkrši in nima tudi nobenega duha. 3. Ob deževju ali v mokroti ne brati, ker je to zelo kvarno za vino. Sicer je pa potrpljenje povsod umestno, posebno tam, ker vem, da mi je to v korist. 4. Gniloba se mora povsod in tako tudi od zdravega grozdja odstraniti, če se hoče dobiti zdravo in stanovitno vino. Vsaj je podberina še premalo za domačo potrebo, samo naj se ta hitro in posebej izpreša. 5. Pecelj je neužiten in ne spada med sadež. Zdravo grozdje se mora torej pred mlenjem in kipenjem na mreži pecljati, da ne postane vino bolj trpko in da se tisti trop po izprešanju lahko takoj za domač petiot, kis ali za žganjekuho uporabi. 6. Mehnice dajo vinu po svoji lastnosti cekinasto ali pa lepo temnordečo barvo, dobri okus in dobro vonjavo. Pripročljivo je torej, da se bujno kipenje na pecljanem in zmletem grozdju izvrši. 7. Ako hočemo, da se vino hitro čisti, mora tudi mošt hitro pokipeti, in to se najlažje doseže v kadi. Da pa ne pridejo tropine z zrakom v dotiko in da ne postane vino trpko, je potreba, da dobi kipelna kad jelov pokrov, ki pritiska tropine pod sok. V kadi pokipi mošt ob primerni toploti v šestih dneh in ko se po bujnom kipenju izpreša, se v sodu prav hitro in popolnoma izčisti. 8. Pokrov naj ima v sredini majhno odprtino, ob strani pa nekaj lukenj in naj bo tako ohlapen, da se lahko globokeje tik nad tropinami pritrdi. S tem si kmet tudi daljna pota za prešanje ohrani. 9. Zreli grozd dobi potrebno ali primerno sladkobo od narave. Zatorej je drago sladkanje taistega in celo v ugodni letini tako neumestno, kakor je tudi prezgodnja trgateg pogrešna. Če pa hoče kdo vseeno slajšati, naj stori to vsaj pred kipenjem, bodisi v sodu ali v kadi. Vse to navedem iz lastne skušnje. — K r š k o, 19. septembra 1924. — Anton K r i ž m a n, tajnik vinarskega društva.

Načrt posebnih uzanc za trgovanje z vinom na Ljubljanski borzi.

§ 1.

Vino je pijača, proizvedena z alkoholnim vretjem iz čistega soka grozdja od vinske trte.

§ 2.

V tuzemskem prometu je edinica za trgovanje z vinom 100 litrov. V prometu z inozemstvom se pa lahko trguje vino s težo od 100 kg kot edinico. (Po beogradskih uzancah se lahko trguje vino po litrih in kilogramih v tu- in inozemskem prometu.)

§ 3.

Radi večje specifične teže so izključeni od prodaje po teži:

- 1.) odtok (samotok, Ausbruch),
- 2.) vino z drožami.

§ 4.

Vino se trguje v sodih, brez sodov, »transito« brez prometnega in osalih davkov postavljeno v klet.

§ 5.

Trgujejo se samo čisto odtočena vina, torej brez drož. Če je pa dogovorjena (pogojena) dobava novega vina z drožami, količina drož ne sme biti večja kakor jih navadno vsebujejo vina, ki se proizvajajo v kraju dobavljenega proizvoda v proizvodnem letu.

Od količine vina, ki se ima dobaviti, sme znašati količina drož največ 5 do 6%. Pri vseh vrstah vina morajo biti drože v tekočem stanju. Rdeča (črna) vina se morajo dobavljati samo brez drož.

§ 6.

Pod garantirano alkoholno vsebino vina, ki se dobavlja, se razume vsebina po Maligandu ter sme znašati razlika: 0,2%.

§ 7.

Vino se trguje:

a) »proti gotovini brez odbitka,« v tem slučaju se mora kupnina plačati pri prevzetju blaga;

b) »proti gotovini,« v tem slučaju se pri prevzetju blaga odtegne 2% od kupnine;

c) »na rok,« t. j. proti menici, glaseči se na 4 mesece.

Ako ni nobene določbe, se smatra, da je vino prodano proti plačilu, »proti gotovini brez odbitka.«

§ 8.

Pri kupu po teži je glede brutto teže blaga merodajno uradno tehtanje železniške postaje (po beogradskih uzancih tudi občinske in broderske tehtnice). Kot tara se smatra ona teža, ki je zabeležena na tovarnem listu vrnjenih posod (ali ugotovljena pri uradnem tehtanju).

§ 9.

Pri dobavi po železnici, po ladji, je prodajalec odgovoren za količino vina samo tedaj, če je opustil uradno tehtanje vina ob priliki oddaje na železniški ali parobrodni postaji, a kupec je upravičen, da ugotovi težino blaga na sprejemni postaji. Odškodnina za razliko na teži se v takem slučaju more zahtevati samo na podlagi uradnega tehtanja s strani železnice ali parobroda (pri beogradskih uzancih je še dostavljeno: »Ako kupec opusti službeno ugotovitev teže, služi temeljem obračuna teža, zabeležena pri službenem tehtanju v tovarnem listu.«).

§ 10.

Kakovosti blaga se mora prigovarjati v roku treh (po beograd. dveh) dni, računajoč od dneva dospelja (prispetja) ter se morajo vzeti vzorci pred odvozom blaga iz kolodvora.

§ 11.

Razliko, nastalo vsled netočnega meroskusa (cementiranja) mora kupec, ako namerava staviti v tem pogledu zahteve, javiti prodajalcu takoj po izpraznjenju posode in sicer še pred nabijanjem obročev ali kateregakoli popravila sodov. Razliko za celo pošiljatev in ne za posamezne posode se mora ugotoviti potom uradnega meroizkusa. Ako pri sodih od 200 do 700 litrov razlika ne znaša več od 1% (po beograd. 1/2%) ter pri sodih od 25 do 20 litrov največ 2% (po beograd. 1%), tedaj se primanjkljaj ne nadoknadi in kupec nosi v tem slučaju stroške uradnega meroizkusa. Pri večjem primanjkljaju mora nadoknaditi prodajalec celo razliko, razven tega mora on v tem slučaju kriti stroške uradnega meroizkusa.

§ 12.

Pri sodih, ki jih prodajalec pošlje kupcu na posodo, meroskus ne sme biti nad dve leti star.

§ 13.

Ako da kupec polniti kupljeno vino v lastno posodo, tedaj prodajalec ni odgovoren niti za izgubo, niti za primanjkljaj na teži.

§ 14.

Kupec je dolžan vrniti prodajalcu sode tekom 8 tednov od dne prejema blaga v čistem in dobrem stanju, prosto od tovarnine na oddajno postajo blaga.

Pri poslih proti meničnem kreditu mora kupec prodajalčeve sode vrniti, na oddajni postaji blaga do roka dospelja menic.

Ako se sodi do navedenega časa ne vrnejo, prodajalec ni več dolžan prejeti sode in sme za iste zaračunati odgovarjajočo kupnino po dnevni ceni. — Prodajalec je po preteku 8 tednov od dne odpošiljatve blaga opravičen zahtevati od kupca najemnino za sode po hektolitru za vsaki dan 10 para ter stojnino na železnici.

§ 15.

Pri naročilu, v katerem je navedeno le število sodov, a ni pogojena tudi njih vsebina (mera), merijo veliki sodi lahko 560 do 850 l, mali sodi pa 280 do 420 litrov.

§ 16.

Pri dobavi vina v sodih od 1/4 (po beograd. 1/2) do 2 hl je prodajalec upravičen dobaviti 20% več vina.

§ 17.

Pri naročilu enega ali več vagonov za tuzemstvo se mora na vagon natovoriti najmanj 12 sodov s skupno vsebino (mero) od 75 do 90 hektolitrov (po beogr. samo 80 do 83 hl).

§ 18.

Pri naročilu za inozemstvo se mora v en vagon natovoriti najmanj 14 (po beogr. 13 do 14) sodov s skupno vsebino (mero) od najmanj 90 hektolitrov.

§ 19.

Naravna izguba (upijanje) na teži obremenjuje do dne prevzetja blaga prodajalca, po tem dnevu pa kupca. Če dan prevzetja ni določen, je kupec dolžan prevzeti kupljeno vino tekom 4 tednov od dne nakupa.

§ 20.

Pri prodaji v tuzemstvu nosi stroške voznine kupec. Prodajalec ni dolžan predati kupcu blago v namembni postaji in ne jamči za poškodbe, ki nastanejo na vožnji.

Pri prodaji dalmatinskih in italijanskih vin, ki se dobavljajo iz pristaniške postaje (luke), pade izguba v teži na last prodajalca.

§ 21.

Vino v steklenicah se trguje v steklenicah od 0,07 in 0,35 litra. Kupna cena se razume brez steklenice, brez zamota in brez zaboja (po beogr. s steklenico in zamotom, toda brez zaboja, ki se mora posebej plačati).

§ 22.

Če vino v steklenicah, ki so na primerem prostoru shranjene, v roku od 1 meseca od dne prevzetja (po beogr. od dne prejema računa) postane motno (kalno), ga sme kupec vrniti prodajalcu.

Ako je naročeno vino v steklenicah dobavljeno v zimskih mesecih od novembra do konca aprila (po beograd. od decembra do konca marca) padejo vse poškodbe, povzročene z dobavo, pa tudi motnost (kalnost) v breme kupca.

§ 23.

Prodajalec ni dolžan prevzeti nazaj prazne steklenice in zaboje.

§ 24.

Mešetarina pri kupoprodaji vina znaša 1% za vsako stran.

Raznoterosti.

Najemnik se išče za planinsko podjetje »Mariborsko koč« na Pohorju. Oddaljenost iz Maribora 3 ure, 1080 m visoko, 70 oralov zemlje, redi se živina. Oskrbovati treba gostilno, a še bolj hotelsko podjetje, celoletno, poleti letovišče (50 postelj). Reflektanti morajo biti poročeni, večji gostilničarskega in hotelskega obrata, močnega zdravja, in znati občevati z boljšo publiko. Položiti je treba kavcijo. Nastop 1. oktobra 1924. V poštev pridejo le resni in sposobni reflektanti. Ponudbe na naslov načelnika: Dr. D. S e n j o r, okrajni sodnik, Maribor, sodišče soba 22. — Po družnica SPD v Mariboru.

Ravnateljstvo drž. kmet. šole na Grmu in gospodinjski šoli v Šmihelu javljata interesom, da je za vstop v zimski oddelek na kmetijski šoli na Grmu že dovolj prosilcev, istotako je popolnoma zasedena tudi gospodinjska šola v Šmihelu in se prošnje za ta zavod ne sprejemajo več. — V celoletnem oddelku kmetijske šole na Grmu je pa še dovolj mest na razpolago in se vabijo zlasti mladeniči iz vinorodnih krajev, da vlagajo prošnje za vstop v celoletno šolo. Učenci se v celoletni šoli dosti več nauče kot v zimski, ker vidijo vsa dela v gospodarstvu tudi praktično izvajati, česar v zimskem času ni. Prošnje je vlagati do 1. oktobra tl. pri ravnateljstvu šole.

KAR NE VEŠ VPRAŠAJ

Univerzalni Informativni Biro

„ARGUS“

Knez Mihailova ul. 35. Tel. 6—25.

BEOGRAD

(Pasaž Akademije Nauka.)

GARJE
srab, kraste, lišaje odstranjuje pri človeku in živalih **Naftol-mazilo**, ki je brez duha in ne maže perila — 1 lonček za eno osebo po pošti 7 Din pri **TRNKOCZY, lekarna, Ljubljana Slovenija.**

Vinska trgovina in restavracija

Peter Stepic

Spodnja Siška štev. 256

prilporeča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, goriških, istrskih in štajerskih vinskih gorc.

Telefon št. 282.

Zaloga stekla, porcelana in svetiljk

Fr. Kollmann v Ljubljani

dovoli gostilničarjem in kavarnarjem pri večji naročbi izdatno nižane cene.

A. Bajec
cvetlični salon
Pod Trančo 2
vrtnarja
Tržaška cesta 34
v Ljubljani.

Vinska trgovina Ant. Müllerja v Domžalah

priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, hrvaških in štajerskih vinskih goric ter zagotavlja točno in solidno postrežbo po primernih cenah.

Vino se dostavlja na dom ali pošilja po železnici.

Vinarska zadruga

Ljutomerčan

r. z. z. o. z.

v Sv. Bolfenku pri Ljutomeru

je otvorila svojo

podružnico

v Ljubljani

Stara pot št. 9

poleg vojne bolnice

ter priporoča c. g. gostilničarjem svoja
zajamčeno pristna

Ljutomerska vina

po najnižjih cenah.

Denite v juhe in prikuhe krepčilo

hrane

JUHAN

Juhana

imate

iz preprostih jedil izvr-
stno, zdravo in redilno hrano.

Slivovko

tropinovec

rum

cognac-medicinal

razne fine likerje

:: ter vsakovrstno kolonijalno blago priporoča tvrdka ::

Gregorc & Verlič

Ljubljana, Cesta na Gorenjsko žel. 7.

Jakob Zalaznik

pekarija, slaščičarna in
kavarna

Starl trg 21

se priporoča sl. občinstvu
posebno z dežele

na zajutrak.

SODE

vseh velikosti za vino, žganje, olje, med in mast, a osobito izdelujem sode za transportiranje vina, kakor tudi za hrambo; vse solidna in trpežna izdelava. — Nadalje sprejemam vsa v to stroko spadajoča popravila po najnižjih cenah. Zaloga sodov ter sodarskega lesa. Cene zmerne. Točna postrežba. — Solidno delo.

Franjo Repič

sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo, Kolesijska ulica števil. 18.

Inserirajte v „Gostilničarju“

Tomaz Götz pivovarna in sladarna
v Mariboru

priporoča svoja splošno znana in priljubljena visokoodstotna
marčna in Bock piva v sodih in steklenicah
pod najugodnejšimi pogoji, franko katerokoli postaja v Sloveniji.

**ZALOGO
VINA**

izvrstnega, dolenskega, hrvatskega in banaškega priporočila tovarišem gostilničarjem

FRANC KURALT
gostilničar v Kranju.

Posredovalnica za službe
gostilničarske zadrage v Ljubljani
Gospodarska cesta št. 16

posreduje brezplačno za vse službe iščočo

: v gostilničarskem obrtu :
Gospodarji iz Ljubljane plačajo 25 p.
z dežele 1 Din.

Tovariši gostilničarji! Poslušajte se te ugodne prilike!

ZAMAŠKE
vseh vrst
o d d a j a

Ljubljanska industrija
probkovih zamaškov

JELACIN & KOMP.
LJUBLJANA.

AUGUST AGNOLA
LJUBLJANA
Dunajska cesta 13.

⊗

ZALOGA RAZNOVRSTNEGA NAMIZJA ZA GOSTILNE, HOTELE IN KAVARNE

GOSTILNIČARJI!

AKO HOČETE SAMI SEBI KORISTITI, OBRNITE SE NA **STOLARNO IN STRUGARNO V SODRAŽICI** KJER DOBITE RAZNOVRSTNE STOLE ZA GOSTILNE IN KAVARNE, VRTNE STOLE KAKOR TUDI RAZNE KUHINJSKE PREDMETE IZ LESA PO TOVARNIŠKI CENI. CENIKI NA RAZPOLAGO!

Tovariši
inserirajte v našem listu!

Veletrgovina z vinom in žganjem

LUDOVIK DEKLEVA
Ljubljana — Sp. Šiška
Celovška cesta št. 76

Raznovrstno rudninsko vodo

kakor :

Rogaški Tempel vrelec,
„ Styria vrelec,
„ Donati vrelec,
Radinski zdravilni vrelec,
Giesshübelsko slatino,
Karlovovarski Mlinski vrelec,
Gleichenberški Emin vrelec,
Franc Jožefovo grenko vodo,
Gubersko Srebernico

priporoča

A. Šarabon, Ljubljana.
Glavna zaloga rudninske vode in špece rijska veletrgovina.

Ceniki na razpolago!
1886 Ustanovljeno leta 1886

Priporočamo p. n. gg. gostilničarjem in kayarnarjem tvrdko

JOSIP PETELINC

Sy. Petra nasip 7. **LJUBLJANA** Sy. Petra nasip 7.

Najboljši šivalni stroji Gritzner v vseh opre mah in vsi sistemi, poduk šivanja in vezenja, krpanja (štopanja) perila brezplačno, istotam žlice za kavo, čaj, jedilno orodje, aluminijeve srebrne zajemalke, mlinčki za poper, svečniki, modno blago, toaletne potrebščine.

Nizka cena. Pošilja po pošti. Točna postrežba.

Z vsemi v špecerijsko in delikatesno stroko spadajočimi potrebščini, kakor tudi z vseh vrst nam znimi in buteljskimi vini postreže gostilničarjem najceneje in najsolidneje tvrdka

T. MENCINGER, Ljubljana, vogal Sv. Petra ceste in Resljeve ceste.

Velopražarna za kavo z električnim obratom. Zaloga mineralnih vod.

Pivovarna „UNION“ v Ljubljani
(Spodnja Siška)

priporoča svoje izborne izdelke, kakor:

marčno, dvojno marčno in izvozno pivo v sodčkih in steklenicah.

Dobé se tudi tropice in sladne cime, ki so kot živinska krma zelo priporočljive.

NOVO!

POZOR!

Za izdelave vsakovrstnih ogledal in brušenih kozarcev, kakor tudi za nanovo obložitev že zamazanih ogledal se priporoča

„OGLEDALO“, d. z. o. z.
LJUBLJANA - ŠIŠKA, Kolodvorska c. 150

„Tribuna“ F. B. L.

*Tovarna dvokoles in otroških vozičkov
LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.*

*Velika izbira otroških vozičkov, dvo-
koles in šivalnih strojev*

*Sprejmo se v polno popravo za emajliranje
z ognjem in poniklanje dvokolesa, otroški
vozički, šivalnih razni stroji.*

Ceniki se pošiljajo franco!

Delniška pivovarna Laško

priporoča svoje

**marčno
pivo**

**dvojno marčno
pivo**

**temno porter
pivo**

Sladek mošt la vrste z otoka Vis

18 sladkornih stopenj po Din 7'— se dobi pri

Osrednji vinarski zadrugi za Jugoslavijo v Ljubljani.

Klet: Celovška cesta 77, Ljubljana.

Pisarna: Kongresni trg 2, Ljubljana.

Kdor prvi dobi novo blago, napravi najboljšo kupčijo.

Utemeljeno 1908. god.

Utemeljeno 1908. god.

Hrvatska središnja vinara Zagreb

PODRUMI: Zagreb, Jaska, Križevci, Vršac, Belacrkva.

Najveće uzorne pivnice i skladište

odležanih vina iz sviju vinogorja Jugoslavije:

dalmatinsko, hrvatsko, srijemsko, banatsko, i ljutomersko vino.

Fina izbrana vina u buteljama iz vlastitih vinograda.

A. & E. Skabernè

Mestni trg 10. **LJUBLJANA** Mestni trg 10.

Manufakturna veletrgovina.

Posebni oddelek za pletenine, trikotaže in perilo.

Opreme za hotele, gostilne, prenočišča, vile, kopališča, in sicer vse posteljno perilo kakor rjuhe brez šiva, gradl za žimnice in blazine, nanking za pernice, flanelaste in volnene odeje, dalje šiyane odeje iz klota, kretona, volne in svile. — Različni beli in barvasti namizni prtí, brisače itd. — Velika izbira preprog in zastorov na kose in metre. — Vsakovrstno platneno in volneno tapetniško blago za prevleke divanov, stolov, kočij in omnibusov. — Platno za rolete in verande itd.

Crno in modno sukno v najnovejših vzorcih za salonske, promenadne in športne obleke, površnike, pelerine in zimske suknje. — Različno sukno, volneno in svileno blago za damske obleke v zelo bogati izbiri, dalje perilno blago za bluze, predpasnike in domače obleke. — Vsakovrstni šifoni, batisti in cefirji za spodnje perilo, in sicer od najcenejše do najfinejše vrste. — Razna podloga za damske in moške obleke itd. itd. — Velika izbira svilenih in volnenih šalov in robcev.

Perilo za dame in gospode, izdelano iz najfinejšega šifona, batista in cefirja. Otroško perilo za dečke, deklice in dojenčke. Predpasniki iz kretona in klota, bluze iz svile in etamina. Največja izbira florastih volnenih in svilenih nogavic, dokolenic in gamaš. Patentne nogavice vseh velikosti, vsakovrstne triko in glace rokavice za dame in gospode, ovratniki in kravate. Razne majce, sviterji, športno perilo, kopalne obleke itd.

Solidna in točna postrežba.